Blogi

Miksi seteleitä uudistetaan?

Raha ja maksaminen | 18.09.2026 | Olli Vehmas

KIRJOITTAJA

Olli Vehmas
Seteliasiantuntija

Seteliuudistuksessa näkyvin muutos saattaa olla ulkonäön päivittyminen. Todellisuudessa setelien uudistamiselle on ulkoasua tärkeämpiä syitä. Kaiken keskiössä on luottamuksen säilyttäminen käteiseen rahaan.

Lue tekoälyn avulla luotu tiivistelmä

- Setelien uudistaminen keskittyy turvatekijöiden parantamiseen, jotta käteinen pysyy luotettavana väärentäjiä vastaan.
- Uudistukset parantavat setelien koneellista luentaa ja kestävyyttä, mikä vähentää ympäristövaikutuksia.
- Uusien euroseteleiden ulkoasusta päätetään todennäköisesti tämän vuoden aikana

Käteinen raha on edelleen yksi yhteiskunnan perusinfrastruktuureista. Jotta kansalaiset, yritykset ja viranomaiset voivat luottaa seteleiden aitouteen, niiden turvatekijöitä on kehitettävä jatkuvasti. Nyrkkisääntönä usein onkin, että setelit tulisi uudistaa noin 15–20 vuoden välein. Ajan saatossa väärentäjien saatavilla oleva tulostimet, kuvankäsittelyohjelmistot ja osaaminen kehittyy eikä 20 vuotta vanha setelitekniikka välttämättä pysty enää parhaalla mahdollisella tavalla torjumaan väärennösyrityksiä. Samaan aikaan keskuspankit sekä muut alan toimijat kehittävät uusia tekniikoita ja turvatekijöitä, joita voidaan ottaa käyttöön uusien setelien myötä ja näin pysyä muutaman askeleen väärentäjiä edellä.

Seteliuudistusten yhteydessä voidaan parantaa myös seteleiden koneellista luentaa esimerkiksi pankkiautomaateissa, lajittelukoneissa ja muissa maksulaitteissa sekä voidaan hyödyntää uusia materiaaleja ja tuotantomenetelmiä, jotka parantavat seteleiden kestävyyttä entisestään. Kestävämmät setelit säilyvät pidempään hyväkuntoisina, mikä vähentää uusien seteleiden painamisen tarvetta ja pienentää näin ympäristövaikutuksia.

Setelisarjan uudistaminen on pitkä prosessi ja kestänee vielä vuosia ennen kuin uudet, kolmannen sarjan, eurosetelit lasketaan liikkeelle. Päätöstä seteliuudistuksesta ei ole vielä tehty, vaikka valmistelutyö sekä seteleiden ulkoasukilpailu seteleiden ulkoasukilpailu seteleiden ulkoasukilpailu on käynnistetty. Uusien euroseteleiden teemavaihtoehtoja on kaksi: joet ja linnut sekä eurooppalainen kulttuuri. Näiden teemojen tavoitteena on puhutella eurooppalaisia ja heijastaa yhteisiä eurooppalaisia arvoja.

Vaikka uusi eurosetelisarja aikanaan otettaisiin käyttöön, nykyiset ensimmäisen sekä toisen eurosetelisarjan setelit eivät menetä arvoaan. Uuden sarjan käyttöönoton myötä vanhojen seteleiden tuotanto luonnollisesti päättyy, mutta kaikki liikkeessä olevat eurosetelit käyvät edelleen maksuvälineinä ja ne poistuvat kierrosta vähitellen normaalin käteiskierron kautta uuden sarjan seteleiden korvatessa ne.

Lopulta setelin tärkein ominaisuus ei ole sen väri, koko tai kuvitus. Tärkeintä on, että ihmiset voivat luottaa siihen. Säännöllinen uudistaminen auttaa varmistamaan, että setelit pysyvät turvallisina, helposti tunnistettavina ja käyttökelpoisina myös tulevaisuudessa. Kyse ei siis ole vain uudesta ulkoasusta vaan siitä, että käteinen raha säilyy luotettavana osana yhteiskuntaamme muuttuvassa maailmassa.

Euroopan keskuspankin neuvoston odotetaan tekevän päätös uusien euroseteleiden ulkoasusta vielä tämän vuoden aikana.

Asiasanat

raha, setelit